

2025/1486

23.7.2025

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2025/1486

z dne 22. julija 2025

**o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) 2024/1789 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi
z začasno izključitvijo ponudb za oskrbo z vodikom iz Ruske federacije ali Belorusije iz zbiranja
prek mehanizma za podporo razvoju trga vodika**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1789 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o notranjem trgu plina iz obnovljivih virov, zemeljskega plina in vodika, spremembi uredb (EU) št. 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 in (EU) 2022/869 ter Sklepa (EU) 2017/684 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 715/2009 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 54(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je vzpostavila mehanizem za vodik (v nadaljnjem besedilu: mehanizem) za podporo razvoju trga vodika iz člena 52 Uredbe (EU) 2024/1789, ki se bo izvajal v okviru dejavnosti evropske vodikove banke ⁽²⁾. Mehanizem je začel delovati julija 2025. Njegov namen je povečati preglednost povpraševanja po vodik, njegove ponudbe, pretoka in cen ter imeti usklajevalno vlogo s povezovanjem, obdelovanjem in dajanjem na voljo informacij o povpraševanju in ponudbi obnovljivega in nizkoogljičnega vodika ter vodikovih derivatov, ki jih predložijo odjemalci s sedežem v Uniji in pogodbenicah Energetske skupnosti ter domači in mednarodni dobavitelji. Mehanizem se bo izvajal in bo deloval v skladu s pravili EU o konkurenci, zlasti členoma 101 in 102 PDEU.
- (2) Dobava vodika se nanaša na prodajo, vključno z nadaljnjo prodajo, vodika odjemalcem, tudi v obliki tekočih organskih nosilcev vodika ali tekočega vodika in derivatov vodika, tudi amoniaka ali metanola ⁽³⁾.
- (3) Rusija in Belorusija proizvajata znatne količine vodika iz fosilnih goriv in njegovih derivatov (kot je amoniak). Obstaja tudi potencial za znatno prodajo obnovljivega in nizkoogljičnega vodika ter vodikovih derivatov iz Rusije in Belorusije ter oskrbo z njimi. Ni izključeno, da bi se določena količina tega vodika in njegovih derivatov izvažala tudi v Unijo.
- (4) Izkušnje z oskrbo z energijo iz Rusije in Belorusije so pokazale, da je Rusija izkoristila odvisnost Unije od njenega izvoza energije v Unijo kot sredstvo za izvajanje prisile in manipulacij ⁽⁴⁾. Rusija sistematično zlorablja odvisnosti v škodo gospodarstva in gospodarske varnosti Unije ter uporablja odnose s partnerji na področju oskrbe z energijo v Uniji, da bi manipulirala s trgi in oslabilala zanesljivost oskrbe Unije ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ UL L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>.

⁽²⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o evropski vodikovi banki (COM(2023) 156 final, 16.3.2023).

⁽³⁾ Člen 2, točka 28, Direktive (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skupnih pravilih notranjega trga obnovljivega plina, zemeljskega plina in vodika ter spremembi Direktive (EU) 2023/1791 in razveljavitvi Direktive 2009/73/ES (UL L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

⁽⁴⁾ Predlog uredbe (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o postopni odpravi uvoza ruskega zemeljskega plina, izboljšanju spremljanja morebitnih energetskih odvisnosti in spremembi Uredbe (EU) 2017/1938 (COM(2025) 828 final, 17.6.2025).

⁽⁵⁾ Podrobno glej zgodovino ogrožanja zanesljivosti oskrbe Unije s strani Rusije v Delovnem dokumentu služb Komisije Ocena učinka ukrepov za postopno odpravo uvoza ruskega plina in izboljšanje spremljanja morebitnih energetskih odvisnosti ter sprememba Uredbe (EU) 2017/1938 (SWD(2025) 830 final, 17.6.2025, str. 1).

- (5) Obstaja tveganje, da bi Rusija in Belorusija poskušali vzpostaviti podobne poslovne odnose in odvisnosti v zvezi z izvozom obnovljivega in nizkoogljičnega vodika ter njegovih derivatov v Unijo, ki bi se lahko uporabili za manipulacijo trgov.
- (6) Omogočanje zbiranja ponudb za oskrbo iz Rusije ali Belorusije prek mehanizma bi lahko Rusiji in Belorusiji omogočilo, da pridobita znaten vpliv na trgu Unije, kar bi olajšalo poskuse manipulacije nastajajočega trga vodika.
- (7) Ker vodik pogosto uporabljajo veliki industrijski odjemalci in ker je trg vodika veliko manj likviden kot trg zemeljskega plina, bi lahko nove odvisnosti od oskrbe iz Rusije ali Belorusije tema državam omogočile, da nadaljujeta svojo strategijo ogrožanja zanesljivosti oskrbe do Unije z manipulacijo trgov, prekinitvijo oskrbe ali drugimi oblikami uporabe oskrbe z energijo kot orožja.
- (8) Čeprav so ta tveganja prisotna tudi v primeru manjših deležev v celotnih količinah, bi lahko zbiranje ponudb za oskrbo z vodikom iz Rusije in Belorusije prek mehanizma za podporo razvoju trga vodika znatno povečalo vlogo in prepoznavnost Rusije in Belorusije na trgu vodika Unije. To bi bilo v nasprotju s prizadevanji Unije za postopno odpravo odvisnosti od uvoza ruske energije ⁽⁶⁾ in preprečevanje novih odvisnosti od oskrbe z energijo iz teh držav ⁽⁷⁾.
- (9) Glede na te geopolitične razmere in ob upoštevanju tveganj, ki izhajajo iz oskrbe z energijo iz Rusije in Belorusije, je treba začasno izključiti ponudbe za oskrbo z vodikom iz Rusije ali Belorusije iz zbiranja prek mehanizma, da se zaščitijo bistveni varnostni interesi Unije in zanesljivost oskrbe. V skladu s členom 54(2) Uredbe (EU) 2024/1789 sklep velja največ eno leto in se lahko podaljša, če je to upravičeno.
- (10) Začasna izključitev ne bo neupravičeno ovirala pravilnega delovanja notranjega trga vodika in ne bo ogrozila zanesljivosti oskrbe Unije ali države članice, zlasti ker trg vodika v Uniji šele nastaja z zelo omejeno oskrbo iz Rusije in Belorusije. Poleg tega začasna izključitev spoštuje načelo energetske solidarnosti ⁽⁸⁾, saj se sprejme v interesu Unije v zvezi z mehanizmom, brez neupravičenih vplivov na pravice držav članic ali njihovih gospodarskih subjektov, da trgujejo z vodikom, vključno z obnovljivim in nizkoogljičnim vodikom, in njegovimi derivati s tretjimi državami zunaj prostovoljnega mehanizma. Poleg tega se ta sklep sprejme v skladu s pravicami in obveznostmi Unije in držav članic v zvezi s tretjimi državami.
- (11) Komisija je v skladu s členom 54(2) Uredbe (EU) 2024/1789 o svoji oceni ustrezno obvestila Evropski parlament in Svet ter lahko predlaga podaljšanje odločitve, če je to upravičeno, tudi z namenom uskladitve ukrepa z drugimi politikami EU, kot je časovni načrt REPowerEU ⁽⁹⁾, katerega cilj je dodatno povečati neodvisnost EU od ruske energije z ukrepi za podporo postopnemu opuščanju uvoza plina, jedrske energije in nafte, da bi se zmanjšalo tveganje uporabe energije kot orožja.

⁽⁶⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Načrt REPowerEU (COM(2022) 230 final, 18.5.2022).

⁽⁷⁾ Uvodna izjava 71 Uredbe (EU) 2024/1789.

⁽⁸⁾ Sodba z dne 15. julija 2021, Nemčija/Poljska, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598, točka 71 („[N]ačelo energetske solidarnosti zajema splošno obveznost Unije in držav članic, da pri izvajanju svojih pristojnosti na področju energetske politike Unije upoštevajo interese vseh akterjev, ki bi lahko bili prizadeti, s tem da ne sprejmejo ukrepov, ki bi lahko posegali v njihove interese glede zanesljivosti oskrbe, glede ekonomske in politične trajnosti ter glede diverzifikacije virov oskrbe, in sicer zato, da ravnajo v skladu z medsebojno odvisnostjo in dejansko solidarnostjo.“).

⁽⁹⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Časovni načrt za ustavitev uvoza ruske energije (COM(2025) 440 final, 6.5.2025).

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Ponudbe za oskrbo z vodikom iz Ruske federacije ali Belorusije se za obdobje enega leta izključijo iz zbiranja prek mehanizma za vodik za podporo razvoju trga vodika.

Člen 2

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 22. julija 2025

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN
